

မီဒီယာနယ်ပယ်တွင် အမုန်းပွားစေသည့် အသုံးအနှုန်းများ ရှောင်ရှားခြင်း

အာဖရိက စာနယ်ဇင်းနယ်ပယ်တွင် သဘောထားကွဲလွဲမှုများအပေါ် နားလည်မှုရှိစေရန်ကြိုးပမ်းမှု

အမုန်းပွားစေသည့် အသုံးအနှုန်း

စာနယ်ဇင်းသမားများက စစ်ဆေးအကဲဖြစ်ရမည့်အချက်ငါးချက်

ယနေ့ခေတ်သတင်းခန်းသည် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေသည့် နေရာတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ယှဉ်ပြိုင်မှုများရှိလာသည့် မီဒီယာလောကတွင် သတင်းအချက်အလက်များသည် အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ စီးဆင်းနေပြီး အချက်အလက်များကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အချိန်အနည်းငယ်သာရှိသော်လည်း သတင်းရေးသားခြင်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် အမုန်းပွားစေမည့် အခြေအနေများကို ကြိုတွေ့လာရသောအခါတွင် ဂျာနယ်လစ်များနှင့် အယ်ဒီတာများ အနေဖြင့် မလိုလားအပ်သောအကြောင်းတရားများနှင့် ပြဿနာဖြစ်ပေါ်စေမည့်အခြေအနေများ ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ် ရှိမရှိ ကို အချိန်ယူ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အများအတွင်းက အာဖရိကတိုက်နိုင်ငံများမှ မီဒီယာအဖွဲ့အစည်းအချို့သည် မိမိတို့၏ မီဒီယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုအသုံးပြုပြီး မတည်ငြိမ်သည့်အခြေအနေများတွင် ဝါဒဖြန့်ချိရေးအဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် လုပ်ဆောင်လာကြသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပွားသည့် ပြဿနာများတွင် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာကောင်းသည်အထိ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ရဝမ်ဒါနှင့် ကင်ညာနိုင်ငံများတွင် ဖြစ်ပွားသည့် အစွန်းရောက်ပြဿနာ များတွင် အဆိုပါမီဒီယာများက မသင့်မြတ်သည့် အဖွဲ့များအကြားတွင် ဆိုးရွားလွန်းသည့် ပြဿနာများကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ပြည့်နှက်နေသည့် ကမ္ဘာကြီးတွင် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် စစ်တပ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေးနှင့် လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ အခွင့်အရေးကိုချောင်းနေသူများက မီဒီယာအား အသုံးပြုနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းအရာပိုင်းဆိုင်ရာ အငြင်းပွားဖွယ်ရာများဖြစ်သည့် သတင်းရေးသားမှုများတွင် အတော်ဆုံးသတင်းသမားများသည်ပင်လျင် ၎င်းတို့၏ ထောင်ချောက်အတွင်း အမှားအယွင်းများ ပြုလုပ်သွားမိတတ်သည်။

သတင်းခန်းအတွင်း ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ လွဲချော်သွားခြင်း၊ စကားလုံးများ၏ နောက်ဆက်တွဲရလဒ်များကို ကောင်းစွာနားမလည်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုလိုက်သည့် ဓာတ်ပုံများကြောင့် အမုန်းတရားနှင့်ဆူပူမှုများကို ဖြစ်စေသည့် မီဒီယာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သွားစေနိုင်သည်။

သတင်းသမားအများစုအနေဖြင့် အမှန်တရားကို ဖော်ပြရန်၊ သတင်းရင်းမြစ်များက ပြောဆိုသည့် အကြောင်းအရာများနှင့် မည်သူက ပြောဆိုသည်တို့ကို တင်ပြရန် တာဝန်ရှိကြောင်း နားလည်သည်။ သို့သော် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် မီဒီယာနယ်ပယ်တွင် လက်ခံကျင့်သုံးနေသည့် အရေးကြီးပြီး အခြေခံကျသောစည်းမျဉ်းများတွင် ချိန်ညှိမှုကို ရံဖန်ရံခါ တိကျစွာ ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ ဖြစ်တတ်သည်။

သို့သော် မည်သည့်အရာသည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိခြင်းနှင့် မည်သည့်အရာသည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိခြင်း ဆိုသည်ကို ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ရမည်နည်း။ မည်သည့်အကြောင်းအရာက ပြဿနာကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်ကြောင်း အကဲဖြတ်မှုကို နေ့စဉ် လုပ်ငန်းတာဝန်တွင် မည်ကဲ့သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်မည်နည်း။

မီဒီယာကဏ္ဍအသီးသီးအနေဖြင့် အမှန်းစကားကိုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရာများကို တိတိကျကျဆုံးဖြတ်ရာတွင် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အမှန်းတရားဖြစ်စေသည့် ရေးသားမှုဆိုသည့် အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ သတ်မှတ်ချက် ကွာခြားနိုင်သည်။

အဆိုပါ အခက်အခဲပြဿနာများကို ကျော်လွှားဖြတ်ကျော်နိုင်ရန် ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ လူများက ၎င်းတို့၏ အကြောင်းများကို ပြောဆိုမှုနှင့်ပတ်သက် ၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်မည်။ ၎င်းတို့ပြောသည့်အကြောင်းအရာများကိုသာ စဉ်းစားရန်မကဘဲ ရည်ရွယ်ချက်ကိုပါ စဉ်းစားရန်လိုအပ်သည်။ ဥပဒေကြောင်းအရ သာမက လူမှုရေးအရပါ ယင်းကဲ့သို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျင့်ဝတ်ပိုင်းအရ လိုက်နာရမည့်ဝတ္တရားဖြစ်သည်။

အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ စာနယ်ဇင်းသမားများ စမ်းသပ် အကဲဖြစ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် အချက်ငါးချက်ကို EIN အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များက စုစည်းထားပြီး နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်။ ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာလိုက်နာရမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုတွင် ပြောဆိုသည့်အကြောင်းအရာနှင့် ပြောဆိုသူနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဂျာနယ်လစ်များနှင့် အယ်ဒီတာများအား အထောက်အပံ့ဖြစ်စေနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းတို့တွင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ရမည်ကို ယခုအချက်များက သိရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပထမအချက်

အကြောင်းအရာနှင့်ပြောဆိုသည့်ပုံစံ

ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် ပြောဆိုလာသည့်အကြောင်းအရာတစ်ရပ်သည် ဒေါသသင့်မသင့်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြောဆိုလာသည့် ပုံစံကို ဆုံးဖြတ်ရမည်။ စိတ်လှုပ်ရှား ဆူပူလွယ်သော နားထောင်သူများအား ပြောဆိုရာတွင် ကဖေးတစ်ခု သို့မဟုတ် အရက်ဆိုင်တစ်ခု အတွင်းမှ လူတစ်ဦးနှင့် အဖွဲ့အစည်းငယ်တစ်ခုအတွင်း၊ လူအများအား ပြောဆိုရသူတစ်ဦး၏ ပြောဆိုမှုများ ကွာခြားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

လူအများအပြားတွင် တစ်ဖက်သားကို စိတ်ဆိုးစိတ်ပျက်စေနိုင်သော အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ်များရှိနေတတ်သည်။ အဆိုပါ တွေးခေါ်ယူဆမှုများသည် ရာဇဝတ်မှု တစ်ခုမဟုတ်သကဲ့သို့ ယင်းကဲ့သို့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်းသည်လည်း ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုမဟုတ်ပေ။ (ယင်းကဲ့သို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းသည် အင်တာနက်နှင့် လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာများတွင် မကြာမခဏ တွေ့ရတတ်သည်) သို့သော် ၎င်းတို့ သုံးနှုန်းသည့် စကားလုံးများနှင့် ပုံများသည် အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရန် သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများ ပါဝင်ပါက အဖျက်သဘောဆောင်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်သည်။

ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မေးမြန်းရမည်မှာ ပြောဆိုလာသည့် အကြောင်းအရာသည် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သလား၊ ဥပဒေအရ အရေးယူခံရနိုင်သလား၊ အခြားသူများအတွက် အမှန်းတရားသို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်လာနိုင်သလား၊ ရဲများနှင့် ပြဿနာဖြစ်လာနိုင်သည့် အကြောင်းအရာကို တစ်စုံတစ်ဦးက ပြောဆိုခြင်းသည် သတင်းတစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သည်။ သို့သော် အဆိုပါအကြောင်းအရာကို မိမိကကိုးကားရေးသားပါက တရားစွဲဆိုမှုခံရ နိုင်ဖွယ်ရှိမှုကို ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် သတိပြုရမည်။

ဒုတိယအချက်

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေ

အန္တရာယ်များပြီး အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ပြောဆိုမှုများသည် အခက်အခဲကြုံတွေ့နေသည့် အချိန်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအကြား တင်းမာမှုဖြစ်ပေါ်နေချိန်နှင့် နိုင်ငံရေးသမားအချင်းချင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုက်ခိုက်နေသည့်အချိန်များတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်။

ပြောဆိုတင်ပြမှုတစ်ခုကို လုပ်ဆောင်မည့်အခါတွင် ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် ပြည်သူများအကြား ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ နိုင်ငံရေးအုပ်စုတစ်ဖွဲ့နှင့်အကြား အပြန်အလှန် စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုနှင့် အများ၏

စိတ်ဝင်စားမှုကို ရရှိအောင် ကြိုးပမ်းကြစဉ်တွင် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အမျက်ဒေါသသင့်စေသည့် နောက်ကြောင်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မှတ်ချက်များကို ပြုတတ်ကြသည်။ အဆိုပါ မှတ်ချက်များ သည် မျှတမှုရှိ မရှိ၊ အချက်အလက်ပေါ် အခြေခံမခံနှင့် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှု ရှိမရှိကို ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။

အမုန်းပွားစေသည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုကို တိုက်ရိုက်ကိုးကားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့အနေဖြင့် သံသယရှိနေပါက ဖော်ကားမှုဖြစ်စေသည့် မှတ်ချက်များကို အတိအကျ တိုက်ရိုက်ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း မပြုသင့်ပေ။

ဂျာနယ်လစ်များအားလုံး သတိထားရမည့်အချက်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ နှင့်လူမျိုးနွယ်နှင့်လူနည်းစုများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုဖြစ်စေသည့် ပြောဆိုတင်ပြမှုများ မလုပ်မိစေရန် သတိပြုရမည်။

ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် အားလုံး၏ အခွင့်အရေးကို လေးစားရသောကြောင့် ၎င်းတို့အား အသုံးချကာ မိမိတို့မီဒီယာအပေါ် စိတ်ဝင်စားလာအောင် မလုပ်ဆောင်ရပေ။

ရွှေ့ပြောင်းအချေမှုဆိုင်ရာ သုတေသနဆောင်ရွက်ချက်နှင့် အငြင်းပွားဖွယ်ရာ တွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံထားသည့် ပညာရှင်များ၏ ဆွေးနွေးငြင်းခုံပွဲတစ်ခုသည် သူတစ်ပါးကို ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်းမရှိစေဘဲ မျှတမှုရှိနိုင်သော်လည်း လူအများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လုံခြုံမှုနှင့် အနာဂတ်မျှော်လင့်ချက်များအပေါ် မသေချာစိုးရိမ်မှုများကို အခြေခံဆွေးနွေးခြင်းသည် အန္တရာယ် ရှိစေနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မေးမြန်းရန် လိုသည့်အချက်မှာ မိမိတို့၏ ဖော်ပြရေးသားချက်ကြောင့် ပြည်သူများအပေါ် မည်ကဲ့သို့ သက်ရောက်မှုများ ချက်ခြင်းဖြစ်လာနိုင်မည်နည်း။ ယင်းကဲ့သို့ ရေးသားဖော်ပြချက်များသည် လုံခြုံမှုကို ဖြစ်စေနိုင်သလား။ ရေးသားတင်ဆက်မှုပုံစံနှင့် ရည်ရွယ်ချက်သည် အခြေအနေကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသလား၊ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေနိုင်သလား။ ယင်းကဲ့သို့ ရေးသားဖော်ပြချက်ကြောင့် မည်သူတို့အပေါ် ဆိုးကျိုးများ သက်ရောက်သွားစေနိုင်သနည်း။

===-

တတိယအချက်

ပြောဆိုသူ၏ ရာထူး သို့မဟုတ် အဆင့်

ဂျာနယ်လစ်များသည် အမုန်း တရားဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းအရာများကို ရေးသားသူများအဖြစ် စွပ်စွဲခံရတတ်သည်။ သတင်းသုံးသပ်ချက်ကြေညာသူအချို့သည် အခွင့်သင့်ပါက အမျက်သင့်စေပြီး ကြမ်းတမ်းသော ပြောဆိုမှုများကို ပြောမိတတ်သော်လည်း အကြောင်းအရာအများအပြားတွင် ဂျာနယ် လစ်များနှင့် မီဒီယာများသည် အခြားသူများက ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုထားသည်များကို ပြန်လည်ဖော်ပြသောအခါတွင် အပြစ်ရှိနိုင်သည်။

အထူးသဖြင့် ဂျာနယ်လစ်များနှင့် မီဒီယာများသည် မီဒီယာတို့၏ အထာကို ကောင်းစွာနားလည်ပြီး ကိုယ်ကျင့်မစောင့်ထိန်းသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များနှင့်အစုအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များသည် မီဒီယာများ ကို လှည့်စားအသုံးချတတ်သည်။ ၎င်းတို့က ပြဿနာများကို ပိုမိုကြီးထွားစေပြီး ကျိုးကြောင်း ဆီလျော် မှုမရှိသော သုံးသပ်ချက်များနှင့် အယူအဆများအတွက် မီဒီယာကို အသုံးချကာ သူတစ်ပါးတို့၏ စိတ်ကို လှုပ်ရှားစေသည့် ပြောဆိုမှုများ နှင့် အယူအဆများသည် မည်မျှပင် ပြဿနာဖြစ်နိုင်စေကာမူ အများပြည်သူသို့ ထုတ်ဖော်နိုင်ရန် မီဒီယာများကို အားထားကြသည်။

ဂျာနယ်လစ်များနှင့် အယ်ဒီတာများ အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ဦးက တုန်လှုပ်မှုဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ ပြောဆိုလာမှု အားလုံးသည် သတင်းမဟုတ်ပေ။ သတင်းအဖြစ်ဖော်ပြမည့် အကြောင်းအရာနှင့် ပြောဆိုလာသူ၏ အဆင့်အတန်းနှင့်ဂုဏ်သတင်းတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

စာဖတ်ပရိတ်သတ်ကို လှည့်စားအသုံးချနိုင်စွမ်းရှိပြီး ပြဿနာရှာတတ်သော နိုင်ငံရေးသမားသည် အဆိုဖြစ်စေမည့် အခြေအနေသို့မဟုတ် အရည်အသွေးမပြည့်ဝဘဲ အငြင်းပွားဖွယ်ရာ သုံးသတ်ချက် များကို ပေးသောကြောင့် ၎င်းတို့အား မီဒီယာများတွင် မဖော်ပြသင့်ပေ။

ထင်ရှားလူသိများခြင်း မရှိသောသူများက အမုန်းပွားစေမည့်အကြောင်းအရာများကို ပြောဆိုလာပါ ကလည်း ၎င်းတို့၏ ပြောဆိုချက်များအားလုံးကို ချန်လှပ်ထားခဲ့ရမည်။

စတုတ္ထအချက်

စကားလုံးများ၏ သက်ရောက်မှု

အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သီးခြားတွေ့ဆုံပြောရမှုများအား အများရှေ့တွင် ပြောဆိုသောအခါ ထုတ်ဖော်မတင်ပြသင့်သည့် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နိုင်သည်။ သို့သော် သူတစ်ပါးအား ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် လိုအပ်ပြီး အမုန်းပွားစေမည့် အကြောင်းအရာများ မပါဝင်စေရန် စောင့်ထိန်းရမည့် သတ်မှတ်ချက်များကို မချိုးဖောက်ရသော်လည်း ယင်းသတ်မှတ်

ချက်များသည် ယခုခေတ်ပေါ် ဒီယာများနှင့် အင်တာနက်များပေါ်တွင် ရေးသားပြောဆိုသောအခါ ပြောင်းလဲသွားတတ်သည်။

ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် မိမိတို့ ရေးသားဖော်ပြချက်များ၏ သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ မိမိတို့ရေးသားသည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုသည် အခိုက်အတန့်ဖြစ်ပွားခြင်းလား၊ ကြမ်းတမ်းမုန်းတီးမှုပါသည့် အသုံးအနှုန်းများကို အထိန်းအကွပ်မဲ့ သုံးနှုန်းခြင်းလား၊ တမင်တကာကြံရွယ်ကာ ထပ်မံဖော်ပြနေသလား ဆိုသည်တို့ကို စဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်။

သတင်းဖြစ်စေလောက်ပြီး ရည်ရွယ်ထားသော မေးခွန်းများအား ဖြေဆိုရာတွင် လုပ်လေ့လုပ်ထရှိသည့် ပုံစံ ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ တမင်ကြံရွယ် ဖြေဆိုခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးသို့မဟုတ် အခြားခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးကို အခြေခံကာ အခြားသူများအား ရန်လိုမှုဖြစ်ပေါ်လာစေရန် တမင်ကြံရွယ်ကာ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောဆိုမှုများ လုပ်ဆောင်တတ်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိရမည်။

ပဉ္စမအချက်

ပြောဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

ပုံမှန်အားဖြင့် ကျင့်ဝတ်စောင့်ထိန်းသော ဂျာနယ်လစ်များနှင့် ဗဟုသုတကြွယ်ဝသော အယ်ဒီတာများအနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ဦးက ပြောဆိုလာသောအကြောင်းအရာတစ်ခုသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ သို့မဟုတ် အုပ်စုများဒ လူ့အခွင့်အရေးအပေါ် တိုက်ခိုက်မှု သို့မဟုတ် ထိခိုက်နစ်နာစေမှု ဖြစ်စေရန် တမင်ကြံရွယ် ပြောဆိုခြင်း ဟုတ်မဟုတ်ဆိုသည်ကို လျင်မြန်စွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ အဆိုပါ ပြောစကားတစ်ခုသည် ပြစ်မှုတစ်ခုသို့မဟုတ် အခြားထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်စေနိုင်မှု ရှိမရှိကို သိထားသင့်သည်။ ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် ရံဖန်ရံခါတွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ကျော်လွန်ဆောင်ရွက်ရသော်လည်း တစ်စုံတစ်ရာကို ရေးသားဖော်ပြတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဖြစ်လာနိုင်သည့် ပြဿနာများကို သတိပြုရမည်ဖြစ်သည်။

သတင်းရေးသားခြင်းအဆင့်များအပြင် ဂျာနယ်လစ်များနှင့်အယ်ဒီတာများအနေဖြင့် ပြောဆိုလာသည့်စကားတစ်ခွန်း၏ ဆီလျော်မှုရှိမရှိကိုလည်း သိရှိရန် တာဝန်ရှိသည်။ ပြောဆိုလာသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို သိရှိရန် ဖော်ထုတ်ပြီး ရေးသားရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မိမိတို့နှင့် သဘောထားကွဲလွဲသူများ၏ လျှို့ဝှက်ချက်ကို ဖော်ထုတ်ရန် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့အား ထိခိုက်စေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့သော် သတိရှိပြီး ကျင့်ဝတ်နှင့်ကိုက်ညီသော သတင်းတင်ဆက်မှုသည် အကြောင်းအရာတစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်၍ လူများ ပိုမိုနားလည်လာစေနိုင်သည်။

အဓိက မေးခွန်းထုတ်ရမည့်အချက်များမှာ ပြောဆိုလာသည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုသည် ပြောဆိုသူ နှင့် ၎င်းကိုယ်စားပြုသော အဖွဲ့အစည်းအား မည်ကဲ့သို့ အကျိုးရှာလာစေနိုင်သနည်း။ ပြောဆိုလာသည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုကြောင့် မည်သူများ ဒုက္ခရောက်နိုင်သနည်း။ ၎င်းတို့အပေါ်တွင် တစ်ဦးချင်းစီသော်လည်းကောင်း၊ အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးပေါ်တွင်လည်းကောင်း မည်သည့် သက်ရောက်မှုများ ရှိလာနိုင်သနည်း။

အမြင်ကွဲလွဲမှုအပေါ်နားလည်ခြင်းအတွက် စစ်ဆေးရမည့်အချက်များ

၁။ နိုင်ငံရေးအမုန်းပွားစေသည့် အသုံးအနှုန်းများ ကြုံတွေ့လာရသောအခါ စိတ်လိုက်မာန်ပါမဆောင်ရွက်မိစေရန် အရေးကြီးသည်။ ကျင့်ဝတ်စောင့်ထိန်းသော ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါမေးခွန်းတို့ကို မေးရလိမ့်မည်။

အသုံးအနှုန်းတစ်ခုသည် ပြဿနာဖြစ်ပွားနိုင်သော်လည်း သတင်းဖြစ်နိုင်သလား၊ ပြောဆိုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ။

ရေးသားဖော်ပြမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သက်ရောက်မှု။

ရေးသားမှုသည် အကြမ်းဖက်ဆူမှုတစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် သွေးတိုးလုံ့ဆော်မှု ဖြစ်နိုင်သလား။

အခြေခံအချက်အလက်နှင့် ပြောဆိုချက်တို့ကို စစ်ဆေးပြီးဖြစ်သလား။

၂။ အငြင်းပွားဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာများကို စုဆောင်းခြင်းနှင့် တည်းဖြတ်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သောအခါ ဂျာနယ်လစ်များအနေဖြင့် အလောတကြီး ထုတ်ပြန်ခြင်းကို ရှောင်ရှားသင့်သည်။ ခဏဆိုင်းငံ့ထားပြီး သတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအချက်များနှင့် ကိုက်ညီအောင် လုပ်ဆောင်သင့်သည်။

မိမိတို့အနေဖြင့် ရှေးရိုးစွဲဟောင်းနွမ်းနေသည့် စကားလုံးများကို ရှောင်ရှားထားသလား။

မေးသင့်မေးထိုက်သော မေးခွန်းများကို မေးထားသလား။

ဖတ်ရှုသူများစိတ်ဝင်စားလာအောင် ရေးသားထားသလား။

အစွန်းမရောက်သော စကားလုံးများကို အသုံးပြုထားသလား။

ဆူပူမှုများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးများ မဖြစ်ပေါ်စေသည့် ပုံများဖြင့် သတင်းကို ဖော်ပြသလား။

သတင်းရင်းမြစ်အများအပြားကို အသုံးပြုထားသလား၊ သက်ဆိုင်ရာ လူနည်းစုများ၏ ပြောစကားပါဝင်သလား။

သတင်းသည် အယ်ဒီတာကျင့်ဝတ်၊ မီဒီယာကျင့်ဝတ်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသလား။

၃။ သတင်းအား ဖော်ပြခြင်းမပြုမီ နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ်အဖြစ် ပြန်လည်စစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ခြင်း

မိမိတို့အနေဖြင့် သေသေချာချာ လုပ်ဆောင်ပြီးပြီလား။ သတင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သံသယဖြစ်စရာများ ကျန်နေသေးသလား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးဦးနှင့် ဆွေးနွေးမေးမြန်းရန် လိုသေးသလား။